

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 60.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087847424/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

findes skrøbeligt nok, og lade meget tilbage at ønske, men naar vi kun vilde flittig benytte den Leilighed, som derved aabnede sig for os, og den stærke Drivefjer, som laae i Forbundet til at udvikle og udbrede høinordisk Oplysning efter en forstørret Maalestok, da er jeg sikker paa, at baade skulde det Nordiske Forbund findes uopløseligt og føre til en bestandig friere og frugtbare Vexel-Virkning mellem Høinordens Folke-Stammer, og det maaskee netop sikkrere, jo mere det gik i Langdrag med en fælles Over-Styrelse, der er til langt mere Skade end Gavn, saalænge ikke Under-Styrelsen af de større og mindre Deles egne Anliggender, eller hvad man paa Pludder-vælsk kalder det »Communale«, har baade faaet sit rette Omfang og vundet Fasthed til at hævde sin Frihed indenfor sine afstukne Grændser.

Til dette folkelige Oplysnings-Værk efter en Maalestok og med et Maal, som er Høinordens gamle Helte og Halvguder værdige, regnede jeg lige fra Begyndelsen, og regner jeg fremdeles, en stor Nordisk Høiskole, helst i Gøt haborg, hvor man naturligviis ikke skulde fabrikere Embedsmænd enten for alle tre Riger eller for noget af dem, men hvor hele den menneskelige Kundskabs-Kreds skulde synes med høinordiske Øine og bearbejdes med høinordiske Kræfter til stigende og voxende Oplysning af Menneske-Livet og alle dets Forhold, altsaa først og fremmest af Menneske-Livet i den Grad, hvori, og den Skikkelse og de Forhold, hvorunder det folkelig har udviklet sig i vort Høinorden og befinder sig hos os for Øieblikket. Det er nemlig soleklart, at hvor vi Mennesker saa end vil hen, i Høiden, i Dybden eller i Vidden, saa, hvis vi vil komme der lyslevende, da maae vi tage os selv lyslevende med, og det i vort Samfund med Folket, da vi kun deri har et levende Forhold saavel til Menneske-Slægten, som til Folke-Aanden.

Det nytter vist nok ikke stort at pege paa en saadan Nordisk Høiskole, som Plante-Skolen for et videnskabeligt Liv og en levende Videnskabelighed, saalænge disse Begreber i deres menneskelige Sandhed er ligesaa fremmede for vore fleste Læsere, som de altid har været baade for vore Latinske og for vore Tyske Skolemestere, men pege maa jeg dog paa det Eneste, der kan frembringe og vedligeholde en virkelig Nordisk Forening til Kappelyst, Vexel-Virkning og Fællesskab baade i Fred og Feide, og efterhaanden, som vi i det Smaa arbejder paa Folkets folkelige Oplysning og Dannelse, vil Tanken om en saadan stor Brændpunkt dog ogsaa fødes og Nød-